

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. Толя Ангелова Стоицова, д.пс.н., НБУ,

3.5. Обществени комуникации и информационни науки (професор) и 3.2. Психология (доктор на науките)

върху научните трудове за участие в конкурс за професор на доц. д-р Морис Аврам Гринберг по научно направление 3.2. Психология, обявен в ДВ бр. 51/18.06.2021 г.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

Доц. д-р Морис Гринберг удовлетворява 100 % по някои от минималните национални изисквания за професор, а други – многократно надхвърля. По-конкретно – по 2 от показателите, А и В – изискване за степен „доктор“ и хабилитационен труд, кандидат изпълнява 100 % националните изисквания. По останалите показатели ги надвишава при това, многократно. Две неща бих искала да отбележа специално, които според мен за особено важни.

1. Работа на доц. Гринберг в екипи. Това личи и от представените проекти, в които той участва, и от съвместните публикации. За мен в 21 век в науката се работи екипно, за да се проучат по-добре изследваните проблеми и да се постигне по-висок резултат.
2. Голям брой цитирания. Много от публикациите са на английски език, в реномирани списания и сборници, със сериозни резултати от изследвания, в които участва кандидатът, което от своя страна води и до възможност за повече цитирания.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Монографичният труд, с който д-р Гринберг участва в конкурса за професор – „Социални дилеми: когнитивна перспектива“ е издаден от НБУ през 2020 г. За мен е познат дългогодишния интерес на автора към социалните дилеми, както и желанието му за емпирична проверка на различните игрови възможности за конкретно решаване на социални дилеми.

Приносът на доц. Гринберг още в първата част на монографията е, че чрез критичния си анализ, той подчертава достойнството на класическата Теория на игрите за

формализиране на социалните взаимодействия. Едновременно с това и дебатира възможностите на кооперативност в различните игри, които биха могли да доведат до успех на участниците, нещо, което не допуска класическата теория. Затова и съвсем логично следва втората част в монографията, а именно – въвеждането на моделите на социалните предпочитания и отчитане интересите на другия играч. Тези модели са силно психологизирани, работят със сложни, понякога и дифузни конструкти като алтруизъм, изграждане на репутация и реципрочност.

Много силна и приносна е третата част от монографията. В нея д-р Гринберг представя три свои модела, създадени за отчитане на различни когнитивни аспекти като учене с подкрепление и зависимост на избора от представената игра. Авторът ги нарича CSRL и SARL. Принос е т.нар. „индекс на сътрудничество“, който доц. Гринберг използва, за да опише зависимостта на сътрудничеството.

Четвъртата част на монографията се фокусира върху въвеждането на метода на агентно-базираното моделиране с учене с подкрепление. Приносен момент е, че чрез представянето на различни многоагентни симулации, основани на изкуствени невронни мрежи, се стига до съществен извод: Наличието на възможности за предсказване води до увеличаване на сътрудничеството.

Не е за пренебрегване и фактът, че представената монография за конкурс за „професор“ се основава на 18 публикации, в които д-р Гринберг е водещ автор. Напълно подкрепям извода, който авторът прави: “Всички тези публикации са обединени от идеята за когнитивен подход при изследване на взимането на решение в експерименталната икономика, който се основава на използването на сложни когнитивни модели в агентно-базирани симулации, моделиращи социални взаимодействия“.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации (творчески изяви), направени след назначаването на академичната длъжност „гл.асистент“ или академичната длъжност „доцент“ (при кандидатите за професор). Тя включва и оценка на изискването за рецензираност на изданията.

За конкурса доц. д-р Гринберг предоставя 5 глави от монографии. На едната той е единствен автор, други две са в съавторство, съответно с Евгения Христова, Любомир Джалев и Енчо Герганов; и още една – в съавторство с Евгения Христова. Книгата е

ръководство, публикувано на английски език и озаглавено „Efficiency and Usability of E-Learning Systems: Project-Oriented Methodology Guide“.

По отношение на статиите, включени в доказателствената част по конкурса, избрани от кандидата са само тези „реферирани в *SCOPUS* и *Web of Science* и рецензирани публикации в чуждестранни издания, част от които са били цитирани в международни журналы и публикации“. Разделени по области, или направления, те са:

1. *Развитие на когнитивни архитектури за описание на висши когнитивни процеси (аналогия) и приложението им за изкуствени когнитивни агенти в интернет* – 5 статии, една собствена, другите – в съавторство. Отбелязани са и подобласти – Развитие на нови механизми за описание на разсъжденията по аналогия в когнитивната архитектура AMBR/DUAL – 3 статии в съавторство и Развитие и реализация на механизми за предсказване, основани на аналогия в когнитивната архитектура AMBR/DUAL и приложението им в когнитивната роботика – 3 статии в съавторство. Или по първото направление – общо 11 статии.
2. *Модели на вземане на решение с подкрепление в експерименталната икономика.* В това направление попада и монографията – хабилитационният труд за професор на д-р Гринберг, плюс още 6 статии.
3. *Емпирични изследвания в експерименталната икономика* – 8 статии, също разделени в две подобласти.

Приносите на кандидата в конкурса за професор по представените накратко от мен направления, са:

По първото направление:

1. Предложена е нова когнитивна архитектура, наречена TRIPLE, която съчетава символен, конекционистки модули и модул, отчитащ модулиращата роля на емоциите. Архитектурата включва различен по-гъвкав механизъм за установяване на съответствия между целева ситуация (възприемана от модела) и съдържанието на дългосрочната памет, както и модул отчитащ ролята на емоциите.
2. Друг принос представлява създаването на модел в рамките на AMBR/DUAL, който позволява описание на т.нар. „смесване“ на епизоди, извлечени от паметта, благодарение на правене на аналогия като ефектите на смесване са потвърдени

експериментално. Предложен е и механизъм за извличане от паметта, който разширява възможностите на когнитивната архитектура за описване на когнитивните процеси..

3. Разработени са механизми, които позволяват вземане на решения за действие, основани на очаквания, извлечени от само една ситуация в дългосрочната памет. Разработеният модел е използван на робот AIBO (Sony).

По второто направление – Основната част на приносните моменти са в областта на експерименталната икономика. Разработени са няколко модела, които дават възможност за провеждането на поведенчески експерименти.

По третото направление:

1. В серия от проучвания са проведени експерименти, изследващи вземане на решение в рамките на Дилемата на затворника. За първи път в част от тях е използвана апаратура за проследяване на погледа при играта Дилема на затворника с цел анализ на вниманието на играчите и достъпа до информация, свързан с играта.
2. За първи път е свързана теорията на релационните модели с различни игри, които са конструирани на базата също на Дилемата на затворника с различен начин на разпределение на печалбите и експлицитно задаване на роли на играчите. Всъщност по този начин игрите се превръщат в други игри. Резултатите показват, че задаването на релационен модел променя начина на игра и нивото на сътрудничество.

В заключение по този параграф, бих искала да подчертая сериозността на приносите в разработките на д-р Гринберг, които изцяло приемам. И още веднъж да споделя, че всички публикации (без монографията) са на английски език, което дава достъп и възможност на авторите да запознаят научната общественост с резултатите от изследванията си в тази област от когнитивната наука.

3. Цитиране от други автори.

Както споменах в началото, доц. д-р Гринберг представя справка за цитирания на негови публикации, повечето от които са в съавторство с колеги. Цитираните публикации са 61, за която според националните изисквания за професор, доц. Гринберг събира заедно

и с други цитирания впечатляващ брой точки – а именно, 915. Нека подчертая отново, че 61 публикации са цитирани в реномирани рецензирани и индексирани научни издания.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

Доц. д-р Морис Гринберг участва в 5 международни проекта, а именно: Cost Action 2102 “Cross-Modal Analysis of Verbal and Nonverbal Communication”; Intellectual Humanity project; Diversity-Aware Ranking; Measuring and Evaluating Heuristic Problem Solving; WELKOM Project. Изискване в международните проекти е да имат излаз към практиката, така, че това е спазено. Резултатите са значими и мисля, че те личат още от наименованието на проектите.

Д-р Гринберг участва и в още 5 проекта с привлечено външно финансиране и разработени в НБУ. Ръководител е на 4 от тях – два по Шеста рамкова програма на ЕС, един по програма TEMPUS на ЕС, за един финансиращата програма е TURBOMESA. В един проект участва като експерт – по Пета рамкова програма на ЕС. Проектите са отчетени, като резултатите са оценени високо.

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Аудиторна и извън-аудиторна заетост, работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ", осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

Натоварването с аудиторна и извън аудиторна заетост на доц. Гринберг е голямо. Ще посоча само аудиторни курсове, които той води сам или в екип: Моделиране на човешките познавателни процеси чрез невронни мрежи; Интеграция на символния и невронномрежовия подход; Динамичен подход в когнитивната наука; Подходът на динамичните системи и приложението му в психология на развитието; Когнитивни процеси при социални и икономически взаимодействия (теория на игрите); Когнитивни системи; Web - базирано обучение; Невронни мрежи. Не е учудващо, че д-р Гриберг води и лекционни часове свързани в базовото му образование по физика. Повечето извън аудиторните курсове са придружаващи базови курсове на доц. Гринберг. Към извън

аудиторните, мога да причисля и практики и стажове, които води кандидатът в конкурса за професор.

Както е изискването по наредбата на НБУ – в Мудъл са предоставени материали от доц. д-р Гринберг по учебните курсове, които води.

Д-р Гринберг участва многократно в комисии на департамента по дипломиране на студенти. Той е научен ръководител на дипломанти, както и двама докторанта.

2. Работа с Еразъм-студенти.

Доц. Гринберг работи с Еразъм студенти в негови курсове, в които се записват чуждестранни студенти по програма Еразъм +.

3. Оценки от анкетите на студентите.

Не малка част от курсовете на доц. Гринберг са оценени от студентите с максималната оценка 5 (5-бална система). Всички останали – с над средната оценка. Оценките на студентите са добър атестат за преподаването на д-р Гринберг.

IV. Административна и обществена дейност

1. Участие в колективни органи на управление на НБУ

Доц. д-р Морис Гринберг е част от Департаментния съвет по когнитивна наука и психология. Участвал е и в заседания на Факултетния съвет на МФ .

2. Привличане на студенти в програмата.

Д-р Гринберг активно води политика за привличане на студенти в програмата на департамента.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива).

Познавам доц. д-р Морис Гринберг като колега, с когото сме работили като заместник ректори, познавам го и във връзка с рецензирането на отлична дисертация на негов докторант. Балансиран и кооперативен, смятам, че като професор, д-р Гринберг ще

подкрепи още по-силно много добрия имидж на департамент „Когнитивна наука и психология“ и ще продължи да работи екипно в него.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Нямам критични бележки. Имам искрено пожелание към д-р Гринберг като стане професор да работи със същия ентузиазъм и креативитет, както и досега.

Заклучение

От рецензията ми става ясно, че високо оценявам цялостната академична дейност на д-р Гринберг – като изследовател, преподавател, и участник в проекти, както и способността му да работи в екип с български и чуждестранни изследователи. Затова убедено предлагам на уважаемото научно жури по конкурса да гласуваме „за“ предлагането на Академичния съвет в НБУ да избере доц. д-р Морис Аврам Гринберг за професор.

Дата 17.09.2021

Подпис